Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
NILS WAHL
prezentate la 17 martie 2016 [1]

Cauza C-493/14

Dilly's Wellnesshotel GmbH[cerere de decizie preliminară formulată de

Bundesfinanzgericht (Tribunalul Federal de Finanțe, Austria)]

„Trimitere preliminară — Ajutoare de stat — Regulamentul (CE) nr. 800/2008 — Categorii de ajutoare care pot fi considerate compatibile cu piața comună — Ajutoare destinate protecției mediului — Măsuri de ajutor sub forma unor reduceri ale taxelor de mediu — Caracter obligatoriu al condițiilor de exceptare"

1. Este bine cunoscut faptul că obligația de notificare prealabilă a fiecărei măsuri de acordare sau de modificare a unui ajutor nou, care revine statelor membre în temeiul tratatelor, constituie unul dintre elementele fundamentale ale sistemului de control în domeniul ajutoarelor de stat [2]. Rezultă în mod necesar că orice atenuare a acestei obligații, care decurge din dorința de a facilita, în ipoteze bine definite, cooperarea dintre autoritățile naționale și Comisia Europeană prin adoptarea unor măsuri de simplificare administrativă în cadrul acordării de exceptări pe categorii de ajutoare, trebuie să fie de strictă interpretare.

2. Această obligație se află în centrul prezentei cereri de decizie preliminară, prima formulată de Bundesfinanzgericht (Tribunalul Federal de Finanțe) [3], care ridică mai multe probleme de interpretare a Regulamentului (CE) nr. 800/2008 [4].

3. Prezenta cauză oferă Curții în mod special ocazia de a aduce precizări cu privire la condițiile de formă și materiale care trebuie întrunite pentru ca un stat membru să poată beneficia de o exceptare de la obligația de notificare a măsurilor de ajutor în temeiul acest regulament. Aceasta oferă, mai general, ocazia de a sublinia că toate obligațiile precise care revin în acest context statelor membre, fie că sunt de natură formală sau materială, au un caracter obligatoriu și că nerespectarea lor duce la pierderea beneficiului exceptării solicitate.

1 — Limba originală: franceza.

2 — A se vedea printre altele Hotărârea France Télécom/Comisia (C-81/10 P, EU:C:2011:811, punctul 58).

3 — Trebuie remarcat că această instanță a succedat Unabhängiger Finanzsenat (Camera de Finanțe Independentă) și că, în mai multe rânduri, Curtea a apreciat deja că are competența de a răspunde la întrebări adresate de aceasta din urmă.

4 — Regulamentul Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare) (JO L 214, p. 3).

I – **Cadrul juridic**

A – *Dreptul Uniunii*

4. Articolul 109 TFUE (fostul articol 94 din Tratatul CE) autorizează Consiliul Uniunii Europene să adopte măsuri de aplicare pentru a stabili categoriile de ajutoare care sunt exceptate de la procedura de informare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) TFUE [fostul articol 93 alineatul (3) din Tratatul CE].

5. Regulamentul (CE) nr. 994/98 al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale [5] a fost adoptat în aplicarea articolului 94 din Tratatul CE. Articolul 3 alineatul (1) din acest regulament, intitulat „Transparență și monitorizare", prevedea că, „[l]a adoptarea regulamentelor în temeiul articolului 1, Comisia va impune statelor membre norme detaliate pentru a asigura transparența și monitorizarea ajutoarelor exceptate de la obligația de notificare în conformitate cu respectivele regulamente".

6. Regulamentul nr. 800/2008 [6], aplicabil în speță, a fost adoptat în temeiul Regulamentului nr. 994/98.

7. Potrivit articolului 1 alineatul (1) litera (d) din capitolul I din Regulamentul nr. 800/2008, intitulat „Domeniul de aplicare", acest regulament se aplică printre altele „ajutoarelor pentru protecția mediului".

8. Articolul 3 alineatul (1) din acest capitol, intitulat „Condiții de exceptare", prevedea:

„Schemele de ajutor care îndeplinesc toate condițiile prevăzute la capitolul I din prezentul regulament, precum și dispozițiile relevante ale capitolului II din prezentul regulament sunt compatibile cu piața comună în sensul articolului 87 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 88 alineatul (3) din tratat, cu condiția ca orice ajutor individual acordat în cadrul unei astfel de scheme să îndeplinească toate condițiile prevăzute de prezentul regulament, iar schema să conțină o trimitere explicită la prezentul regulament, citându-i titlul și referința de publicare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*."

9. Potrivit articolului 9, intitulat „Transparență", din capitolul menționat:

„(1) În termen de 20 de zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a unei scheme de ajutoare sau de la acordarea unui ajutor ad-hoc, care a fost exceptat în temeiul prezentului regulament, statul membru în cauză transmite Comisiei o fișă de informații privind măsura de ajutor respectivă. Această fișă de informații este furnizată în format electronic, prin intermediul aplicației informatice stabilite a Comisiei, în formatul prevăzut în anexa III.

Comisia trimite de îndată o confirmare de primire a fișei.

Comisia publică fișele de informații în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și pe site-ul internet al Comisiei.

5 — JO L 142, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 31. Regulamentul nr. 994/98 a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 733/2013 al Consiliului din 22 iulie 2013 (JO L 204, p. 11) și, ulterior, a fost abrogat prin Regulamentul (UE) 2015/1588 al Consiliului din 13 iulie 2015 privind aplicarea articolelor [107 TFUE] și [108 TFUE] anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale (JO L 248, p. 1).

6 — Regulamentul nr. 800/2008 a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1224/2013 al Comisiei din 29 noiembrie 2013 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 800/2008 cu privire la perioada de aplicare a acestuia (JO L 320, p. 22). Durata de validitate a Regulamentului nr. 800/2008 a fost astfel prelungită până la 30 iunie 2014. Acest regulament a fost ulterior abrogat prin Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor [107 TFUE] și [108 TFUE] (JO L 187, p. 1).

(2) La intrarea în vigoare a unei scheme de ajutoare sau la acordarea unui ajutor ad-hoc, care a fost exceptat în temeiul prezentului regulament, statul membru în cauză publică pe internet textul integral al acestei măsuri de ajutor. În cazul unei scheme de ajutoare, acest text stabilește condițiile prevăzute în actul legislativ intern care asigură că dispozițiile relevante ale prezentului regulament sunt respectate. Statul membru în cauză se asigură că textul integral al măsurii de ajutor poate fi consultat pe internet atâta vreme cât măsura de ajutor respectivă este în vigoare. În fișa de informații furnizată de statul membru în cauză în temeiul alineatului (1) se specifică adresa internet unde poate fi consultat direct textul integral al măsurii de ajutor.

[…]"

10. Articolul 10 din același capitol, intitulat „Monitorizare", avea următorul cuprins:

„(1) Comisia monitorizează periodic măsurile de ajutor în legătură cu care a fost informată în temeiul articolului 9.

[…]

(3) La cererea scrisă a Comisiei, statul membru în cauză îi comunică acesteia, în termen de 20 de zile lucrătoare sau în orice alt termen mai lung care poate fi stabilit în cerere, toate informațiile pe care Comisia le consideră necesare pentru a monitoriza aplicarea prezentului regulament.

Atunci când statul membru în cauză nu furnizează informațiile cerute în termenul stabilit de Comisie sau într-un interval stabilit de comun acord sau atunci când statul membru furnizează informații incomplete, Comisia trimite o scrisoare de atenționare care stabilește un nou termen-limită pentru transmiterea informațiilor. În cazul în care, în ciuda acestei atenționări, statul membru în cauză nu furnizează informațiile solicitate, Comisia poate, după ce i-a oferit statului membru în cauză posibilitatea de a-și prezenta punctul de vedere, adopta o decizie în care să precizeze că toate sau o parte din măsurile de ajutor viitoare cărora li se aplică prezentul regulament trebuie notificate Comisiei în conformitate cu articolul 88 alineatul (3) din tratat."

11. Articolul 17 din capitolul II din Regulamentul nr. 800/2008, intitulat „Definiții", se afla în secțiunea 4, intitulată „Ajutoare pentru protecția mediului", și prevedea următoarele:

„În sensul prezentei secțiuni, se aplică următoarele definiții:

1. «protecția mediului» înseamnă orice acțiune destinată să remedieze sau să prevină prejudiciile aduse mediului fizic înconjurător sau resurselor naturale de activitățile unui beneficiar, să reducă riscul unor asemenea prejudicii sau să conducă la o utilizare mai eficientă a resurselor naturale, inclusiv măsurile de economisire a energiei și utilizarea unor surse de energie regenerabile;

[…]

10. «taxă de mediu» înseamnă taxa a cărei bază de impozitare specifică are un efect negativ clar asupra mediului sau care urmărește să taxeze anumite activități, bunuri sau servicii astfel încât costurile de mediu să poată fi incluse în prețul lor și/sau astfel încât producătorii și consumatorii să fie orientați către activități care respectă mai mult mediul;

[…]"

12. Potrivit articolului 25 din această secțiune 4, intitulat „Ajutor sub forma unor reduceri ale taxelor de mediu”:

„(1) Schemele de ajutoare de mediu sub forma unor reduceri ale taxelor de mediu care îndeplinesc condițiile [Directivei 2003/96/CE privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității (JO L 283, p. 51, Ediție specială, 09/vol. 2, p. 98)] sunt compatibile cu piața comună în sensul articolului 87 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 88 alineatul (3) din tratat dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la alineatele (2) și (3) ale prezentului articol.

(2) Beneficiarii reducerii fiscale plătesc cel puțin nivelul minim de impozitare comunitară prevăzut de [Directiva 2003/96].

(3) Reducerile fiscale se acordă pentru perioade de maximum zece ani. La încheierea unei astfel de perioade de 10 ani, statele membre reevaluează oportunitatea măsurilor de ajutor în cauză.”

B – *Dreptul austriac*

13. În temeiul Legii privind bugetul (Budgetbegleitgesetz) din 30 decembrie 2010[7], întreprinderile prestatoare de servicii trebuiau excluse din nou de la beneficiul reducerii impozitelor energetice.

14. Articolul 2 alineatul 1 din Legea privind reducerea impozitelor energetice (Energieabgabenvergütungsgesetz, denumită în continuare „EAVG”), în versiunea modificată prin articolul 72 din BBG 2011, are următorul cuprins:

„Dreptul la reducere există numai în favoarea întreprinderilor cu privire la care este dovedit că au ca activitate principală fabricarea de bunuri corporale și în măsura în care nu furnizează resursele energetice menționate la articolul 1 alineatul 3 sau căldură (aburi sau apă caldă) produsă pornind de la resursele energetice menționate la articolul 1 alineatul 3 amintit.”

15. Domeniul de aplicare temporal al acestui articol 2 este stabilit la articolul 4 alineatul 7 din Legea privind reducerea impozitelor energetice (Energieabgabenvergütungsgesetz, denumită în continuare „EAVG”), care prevede:

„Articolele 2 și 3 [din EAVG] sunt aplicabile, sub rezerva aprobării de către Comisia Europeană, cererilor de reducere care privesc perioada de după 31 decembrie 2010.”

16. Lucrările pregătitoare ale proiectului de lege indică, cu privire la articolul 4 alineatul 7 din EAVG, următoarele:

„Aplicarea dispozițiilor modificate este condiționată de aprobarea de către Comisia Europeană. Această modificare intră în vigoare în ceea ce privește utilizarea energiei după 31 decembrie 2010. Prin urmare, cererile întreprinderilor de servicii care privesc perioade ulterioare datei de 31 decembrie 2010 nu vor mai fi acceptate. În cazul în care modificarea EAVG este aprobată de Comisie ca ajutor de stat autorizat, limitarea legală la întreprinderile de producție va trebui să se aplice începând de la 1 ianuarie 2011, astfel încât, după această dată, întreprinderile de servicii nu vor mai avea dreptul la reducerea impozitului energetic pentru energia utilizată. În cazul în care modificarea nu este aprobată de Comisie, situația juridică actuală va rămâne neschimbată și atât întreprinderile de producție, cât și întreprinderile de servicii vor avea dreptul la reducerea impozitelor energetice.”

7 — BGBl. I, 111/2010 (denumită în continuare „BBG 2011”).

II – **Litigiul principal, întrebările preliminare și procedura în fața Curții**

17. La 29 decembrie 2011, Dilly's Wellnesshotel GmbH (denumită în continuare „Dilly's Wellnesshotel") a formulat o cerere de reducere a impozitului energetic pentru anul 2011.

18. Această cerere a fost respinsă ca neîntemeiată prin decizia din 21 februarie 2012, în temeiul noii reglementări cuprinse în BBG 2011, potrivit căreia, începând de la 1 ianuarie 2011, reducerea impozitului energetic nu mai este acordată decât întreprinderilor de producție. Acțiunea introdusă la Unabhängiger Finanzsenat (Camera de Finanțe Independentă), căreia i-a succedat Bundesfinanzgericht (Tribunalul Federal de Finanțe), a fost respinsă.

19. Prin decizia din 19 martie 2013, Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă) a apreciat că, în urma unei hotărâri pronunțate de această instanță la 22 august 2012, reducerea impozitului energetic trebuia să mai fie acordată întreprinderilor de servicii pentru luna ianuarie 2011. În opinia Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă), pentru această lună, Comisia nu aprobase încă noua reglementare referitoare la declarația emisă în temeiul Regulamentului nr. 800/2008, care privea numai perioada începând de la 1 februarie 2011.

20. Dilly's Wellnesshotel a formulat o acțiune administrativă suplimentară la Unabhängiger Finanzsenat (Camera de Finanțe Independentă), prin care solicita în esență printre altele să fie admisă în totalitate cererea de reducere a impozitului energetic pentru perioada din luna ianuarie până în luna decembrie 2011.

21. Dilly's Wellnesshotel a pornit de la principiul potrivit căruia, în situația în care aplicarea articolului 2 alineatul 1 coroborat cu articolul 4 alineatul 7 din EAVG ar încălca dreptul Uniunii, noua reglementare introdusă prin BBG 2011 nu ar fi aplicabilă, iar întreprinderile de servicii ar putea solicita în continuare reducerea impozitului energetic pentru întregul an 2011 și pentru perioada ulterioară.

22. Din decizia de trimitere reiese că versiunea inițială a EAVG prevedea, la articolul 2 alineatul 1, reducerea impozitului energetic pentru întreprinderile care se dedicau în principal „fabricării de bunuri corporale". Prestările de servicii erau excluse de la beneficiul reducerii impozitului. Instanța de trimitere arată că finalitatea EAVG era, potrivit lucrărilor pregătitoare, să se evite ca industriile de producție austriece cu consum energetic ridicat să fie defavorizate pe plan concurențial în raport cu întreprinderi din alte țări în care nu există în mod normal impozitare energetică.

23. Reglementarea națională privind reducerea impozitului energetic a fost modificată ulterior în mai multe rânduri.

24. În prezenta cauză, instanța de trimitere are îndoieli cu privire la compatibilitatea cu Regulamentul nr. 800/2008 a noii reglementări privind reducerea impozitului energetic introduse prin BBG 2011. Această instanță ridică, astfel, problema dacă Republica Austria se poate prevala de procedura specială prevăzută la articolul 25 din Regulamentul nr. 800/2008 în ceea ce privește reglementarea națională în cauză, în măsura în care mai multe condiții din capitolul I din acest regulament nu sunt, în aparență, respectate.

25. În aceste împrejurări, Bundesfinanzgericht ((Tribunalul Federal de Finanțe) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Este contrar dreptului Uniunii ca o reglementare în materia ajutoarelor să utilizeze procedura specială prevăzută la articolul 25 din Regulamentul nr. 800/2008 pentru a fi exceptată de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) TFUE, în condițiile în care nu sunt respectate diferite obligații din capitolul I din acest regulament și, în plus, nu se face trimitere la regulament?

2) Este contrar dreptului Uniunii ca o reglementare în materia ajutoarelor să se bazeze pe procedura specială prevăzută la articolul 25 din Regulamentul [nr. 800/2008], aplicabilă ajutoarelor pentru protecția mediului, în condițiile în care nu sunt îndeplinite unele obligații prevăzute în capitolul II din acesta, și anume promovarea unor măsuri pentru protecția mediului și/sau a unor măsuri privind economisirea energiei potrivit articolului 17 punctul 1 din regulament?

3) Dreptul Uniunii se opune unei reglementări naționale care nu cuprinde nicio limitare în timp și nici nu face referire la perioada indicată în notificarea exceptării, astfel încât limitarea la 10 ani a perioadei de reducere a impozitelor energetice, impusă la articolul 25 alineatul (3) din Regulamentul [nr. 800/2008], rezultă numai din notificarea exceptării?"

26. Dilly's Wellnesshotel, guvernele austriac și eston, precum și Comisia au depus observații scrise.

27. La 21 ianuarie 2016 a avut loc o ședință, la care au participat Dilly's Wellnesshotel, guvernul austriac și Comisia.

III – **Analiză**

A – *Considerații introductive cu privire la situația avută în vedere în cauza principală și la obligația de notificare a proiectelor de acordare de ajutoare noi*

1. Situația avută în vedere în cauza principală

28. Prezenta trimitere preliminară ridică mai multe probleme de interpretare referitoare la condițiile de formă (prima întrebare preliminară) și la condițiile de ordin material (a doua și a treia întrebare preliminară) pe care trebuie să le îndeplinească o măsură națională de ajutor pentru a beneficia de o exceptare de la obligația de notificare în temeiul Regulamentului nr. 800/2008.

29. Astfel cum reiese din indicațiile furnizate de instanța de trimitere, litigiul principal își are originea în refuzul administrației fiscale austriece de a admite o cerere de reducere a impozitului energetic pentru anul 2011 formulată de reclamanta din litigiul principal, Dilly's Wellnesshotel, o întreprindere prestatoare de servicii. Acest refuz a fost motivat de împrejurarea că, începând cu modificarea introdusă prin BBG 2011, EAVG exclude prestatorii de servicii de la beneficiul reducerii impozitului energetic.

30. În cadrul acțiunii formulate la instanța de trimitere, reclamanta din litigiul principal invocă versiunea anterioară a acestei reglementări naționale, versiune care privea de asemenea prestatorii de servicii. Aceasta susține că noua reglementare, ca urmare a nerespectării dispozițiilor obligatorii ale Regulamentului nr. 800/2008, nu a fost exceptată de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) TFUE și, prin urmare, nu putea fi pusă în aplicare.

31. Așadar, instanța de trimitere a formulat prezenta cerere de decizie preliminară în temeiul obligației sale de a stabili toate consecințele unei eventuale nerespectări a dreptului Uniunii în materia ajutoarelor de stat, invocată de justițiabili în temeiul drepturilor lor procedurale [8]. Astfel, potrivit articolului 108 alineatul (3) a treia teză TFUE, „[î]nainte de pronunțarea unei decizii finale, statul

8 — A se vedea în special Hotărârile Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires și Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon (C-354/90, EU:C:1991:440, punctele 16 și 17), precum și SFEI și alții (C-39/94, EU:C:1996:285).

membru în cauză nu poate pune în aplicare măsurile preconizate". Articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999[9], intitulat „Clauza suspensivă", prevede în această privință că „[a]jutorul care trebuie notificat […] nu poate fi acordat decât în cazul în care Comisia a adoptat sau este considerată a fi adoptat o decizie de autorizare a acestuia".

32. În speță, instanța de trimitere a indicat că versiunea inițială a EAVG a fost notificată Comisiei ca ajutor de stat în anul 2002 și că a fost considerată compatibilă cu piața internă de către aceasta din urmă. În schimb, versiunea EAVG relevantă în litigiul principal nu a fost notificată Comisiei sub forma unui ajutor de stat în termenul prevăzut, întrucât Ministerul Finanțelor din Austria a apreciat că această modificare este exceptată de la notificare, în temeiul articolului 25 din Regulamentul nr. 800/2008.

33. Din dosar reiese de asemenea că, la 7 februarie 2011, s-a comunicat Comisiei noua versiune a EAVG, comunicare prin care a fost anunțată o nouă durată a schemei, cuprinsă între 1 februarie 2011 și 31 decembrie 2013. O fișă de informații a măsurii, referitoare la această durată, a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* din 30 septembrie 2011. Adresa internet cuprinsă în această publicare, care ar trebui să confere acces la textul integral al măsurii, s-ar fi dovedit eronată.

34. În plus, este cert că reglementarea națională în cauză în litigiul principal nu a fost notificată Comisiei în conformitate cu articolul 2 din Regulamentul nr. 659/1999 și că singura exceptare de la obligația de notificare care s-ar putea aplica este cea prevăzută la articolul 25 din Regulamentul nr. 800/2008.

2. Importanța obligației de notificare a proiectelor de ajutoare noi și necesitatea unei interpretări stricte a obligațiilor care revin statelor membre în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii de ajutoare

35. Întrebările adresate de instanța de trimitere prezintă, în mod incontestabil, o anumită noutate, Regulamentul nr. 800/2008 nefiind încă interpretat, până în prezent, cu privire la aspectele specifice avute în vedere în speță[10].

36. Înainte de aborda succesiv întrebările care ne sunt adresate, considerăm oportun să amintim o serie de norme și principii directoare care vor orienta întreaga noastră examinare.

37. În primul rând, conform articolului 108 alineatul (3) prima teză TFUE, astfel cum prevede articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 659/1999, obligația de a notifica orice proiect de ajutor nou constituie regula. Astfel, trebuie subliniat că obligația de notificare prealabilă reprezintă cheia de boltă a întregului sistem de control instituit de tratat, întrucât acordă Comisiei posibilitatea de a efectua în mod eficient și sistematic o examinare preventivă a tuturor proiectelor de acordare a unor ajutoare noi sau de modificare a ajutoarelor deja existente. Astfel cum preciza avocatul general Jacobs, „obligația de a notifica ajutoarele preconizate prezintă o importanță atât de vădită pentru funcționarea pieței comune încât, în lipsa oricărei reglementări a Consiliului în această materie, obligația trebuie, în mod evident, respectată cu rigurozitate atât din perspectiva conținutului, cât și a formei și este esențial în special ca din notificare să rezulte în mod clar că aceasta vizează să acorde Comisiei posibilitatea de a prezenta observații în temeiul articolului 93 alineatul (3) și, dacă este cazul, de a deschide procedura prevăzută la articolul 93 alineatul (2) înainte de acordarea ajutoarelor preconizate"[11].

9 — Regulamentul Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 83, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 41), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1791/2006 al Consiliului din 20 noiembrie 2006 (JO L 363, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 7, p. 15, denumit în continuare „Regulamentul nr. 659/1999").

10 — Deși regulamentul menționat a fost menționat în anumite cauze cu care a fost sesizată Curtea (Hotărârea Wam Industriale/Comisia, C-560/12 P, EU:C:2013:726 și Concluziile avocatului general Sharpston prezentate în cauza Comisia/Spania, C-184/11, EU:C:2014:33), indicațiile furnizate de aceasta nu ne sunt utile în speță.

11 — A se vedea Concluziile prezentate în cauza Franța/Comisia (C-301/87, EU:C:1989:357, punctul 19).

38. Curtea a declarat foarte devreme că obligația de a informa Comisia cu privire la proiectele de acordare a unor ajutoare noi sau de modificare a unor ajutoare nu se aplică numai proiectului inițial, ci privește de asemenea modificările aduse ulterior proiectului respectiv, cu precizarea că aceste informații pot fi furnizate Comisiei în cadrul consultărilor ocazionate de notificarea inițială [12].

39. Potrivit articolului 4 alineatul (1) prima teză din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 [13], noțiunea „ajutor nou" se referă în special la „orice schimbare, alta decât modificările de natură pur formală sau administrativă care nu pot afecta evaluarea compatibilității măsurii de ajutor cu piața comună". Pe de altă parte, potrivit articolului 4 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul nr. 794/2004, adoptarea unor criterii mai stricte de aplicare a unei scheme de ajutor autorizate, cum este cea în discuție în cauza principală, care tinde să restrângă cercul întreprinderilor beneficiare avute în vedere de schema notificată anterior, face parte dintre modificările a căror notificare este, în principiu, obligatorie.

40. Obligația de a notifica orice modificare a unei scheme de ajutor notificată anterior se aplică indiferent dacă schema nouă presupune, în sine, avantaje selective incompatibile cu piața comună. Astfel, un ajutor poate fi calificat drept un ajutor nou sau o modificare numai în raport cu dispozițiile care prevăd acordarea ajutoarelor, cu modalitățile și cu limitele acestora [14].

41. Strictețea impusă statelor membre în acest domeniu este valabilă de asemenea, în opinia noastră, atunci când trebuie să se stabilească în ce condiții acestea pot fi exonerate, în temeiul unui regulament de exceptare, de obligația lor de notificare.

42. Astfel, considerăm că, în cazul adoptării, în temeiul articolului 108 alineatul (4) TFUE, a unui regulament de exceptare pe categorii de ajutoare, ar trebui să poată fi exceptate de la obligația de notificare doar măsurile care îndeplinesc în toate privințele condițiile prevăzute de regulamentul de exceptare menționat. În ipoteza în care nu sunt îndeplinite toate condițiile de exceptare, obligația de notificare rămâne regula.

43. În al doilea rând și în continuarea celor amintite anterior, principiul de bază fiind incompatibilitatea ajutoarelor de stat cu piața comună, derogările avute în vedere în acest domeniu trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte. Un astfel de principiu implică faptul că sarcina probei îndeplinirii condițiilor de formă și materiale de care depinde compatibilitatea unui ajutor revine statului membru în cauză. Acestuia îi revine în special sarcina de a prezenta toate elementele pertinente de natură să stabilească că sunt îndeplinite condițiile pentru aplicarea derogării solicitate [15].

44. În al treilea rând, în ipoteza în care, precum în speță, este posibilă o exceptare de la obligația de notificare în temeiul unui regulament general de exceptare adoptat pe baza Regulamentului nr. 994/98, cerințele de transparență și de eficacitate care stau la baza adoptării acestui din urmă regulament [a se vedea în special articolul 3 și considerentele (4), (6), (7) și (10) ale acestuia], precum și cerințele de securitate juridică față de terți impun ca statele membre să se conformeze normelor detaliate prevăzute de regulamentul de exceptare.

12 — A se vedea Hotărârea Heineken Brouwerijen (91/83 și 127/83, EU:C:1984:307, punctul 18).

13 — JO L 140, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 2, p. 42.

14 — A se vedea în special Hotărârea Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311, punctul 28).

15 — A se vedea în special Hotărârea Italia/Comisia (C-372/97, EU:C:2004:234, punctul 81 și jurisprudența citată).

45. Întrucât obligația de notificare prezintă un caracter central în sistemul de control al proiectelor de ajutoare de stat, *toate* normele detaliate prevăzute de un regulament de exceptare pentru a evita eventuala sustragere de la această obligație trebuie respectate în mod corespunzător. Spre deosebire de eventuala situație în care statele membre furnizează informații în vederea stabilirii compatibilității unui proiect de ajutor cu piața comună, nu poate fi operată o ierarhie între condițiile precise prevăzute de un regulament de exceptare pentru a se evita obligația de notificare a proiectelor de ajutoare noi prevăzută la articolul 108 alineatul (3) TFUE.

46. Într-un astfel de context, nu poate fi efectuată o distincție între diferitele condiții de exceptare – condițiile care ar fi de natură „substanțială" și celelalte – prevăzute de Regulamentul nr. 800/2008 și, prin urmare, între consecințele juridice ale nerespectării unei anumite condiții în raport cu o alta. Singura distincție care poate fi aplicată în ceea ce privește acest regulament este cea care există între așa-numitele condiții „generale de exceptare" prevăzute în capitolul I din regulamentul menționat (articolele 1-12), intitulat „Dispoziții comune", și condițiile speciale prevăzute în capitolul II din acesta (articolele 13-42), intitulat „Dispoziții specifice pentru diferitele categorii de ajutor".

47. Deși este incontestabil că, în alte domenii ale dreptului Uniunii, s-a putut face o diferențiere între viciile de procedură esențiale și celelalte, această distincție nu este aplicabilă, în opinia noastră, în situația în care toate condițiile impuse statelor membre prezintă, astfel cum este cazul în cadrul procedurilor de notificare a proiectelor de ajutoare noi și, dacă este cazul, de exceptare de la procedura menționată, un caracter eminamente obligatoriu.

48. Astfel, în Hotărârea Heintz van Landewijck [16], Curtea, pusă în situația să se pronunțe cu privire la conținutul obligației de notificare care revenea statelor membre în temeiul articolului 27 alineatul (5) din A șasea directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare (denumită în continuare „A șasea directivă") [17], a declarat că nerespectarea termenului de notificare a măsurilor destinate să simplifice colectarea taxelor nu constituie un viciu de procedură esențial de natură să determine inaplicabilitatea măsurii de derogare notificate tardiv.

49. Însă, chiar presupunând că o analogie cu problematica respectării condițiilor de exceptare este permisă – ceea ce pare mai mult decât îndoielnic, având în vedere caracterul eminamente obligatoriu, amintit anterior, al condițiilor de exceptare prevăzute de regulamentul în cauză –, menționăm că, amintind norma potrivit căreia o măsură de derogare de la A șasea directivă adoptată cu nerespectarea obligației de notificare impuse statelor membre prin articolul 27 alineatul (2) din aceasta nu poate fi opusă unui contribuabil, Curtea a arătat că această concluzie este motivată de faptul că „în speță nu e[ra] vorba despre o măsură de derogare nouă care trebuie să fie autorizată de Consiliu, ci despre o măsură specifică care exista la 1 ianuarie 1977 și pe care statul membru a dorit să o mențină, în conformitate cu articolul 27 alineatul (5) din A șasea directivă, în pofida punerii în aplicare a acesteia" [18].

50. În mod evident, o astfel de configurație contrastează cu cea în care, precum în speță, privește un ajutor nou, cu toate că rezultă dintr-o modificare a unui act legislativ național notificat anterior.

16 — C-494/04, EU:C:2006:407, punctul 51.

17 — JO L 145, p. 1.

18 — Hotărârea Heintz van Landewijck (C-494/04, EU:C:2006:407, punctul 49).

51. În orice caz, în domeniul ajutoarelor de stat, trebuie să se considere, în prezența unor dispoziții al căror mod de redactare este clar, cum sunt cele referitoare la obligația de notificare și, în același timp, la posibilitățile de exceptare de la o astfel de obligație, că respectivele condiții prevăzute de dispozițiile menționate nu constituie simple formalități [19].

52. Aceasta trebuie să fie situația în special în ceea ce privește condițiile imperative prevăzute de un regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare, cum sunt cele prevăzute în capitolul I din Regulamentul nr. 800/2008. Efectul de exonerare de obligația de notificare oficială a unui ajutor preconizat nu poate exista, în opinia noastră, în cazul nerespectării uneia sau mai multora dintre aceste condiții. Măsurile care nu îndeplinesc toate condițiile impuse rămân supuse, astfel cum prevede considerentul (7) al acestui regulament, obligației de notificare prevăzute la articolul 88 alineatul (3) din Tratatul CE.

B – *Cu privire la prima întrebare: cerințe de formă care decurg din Regulamentul nr. 800/2008*

53. Prin intermediul primei întrebări privind cerințele de formă, instanța de trimitere dorește să cunoască efectul, în primul rând, al faptului că măsura de ajutor în cauză nu face trimitere la Regulamentul nr. 800/2008, în al doilea rând, al transmiterii tardive către Comisie a fișei de informații referitoare la această măsură și, în al treilea rând, al unei erori în adresa internet care ar trebui să confere acces la textul integral al măsurii menționate.

1. Cerința unei trimiteri exprese la Regulamentul nr. 800/2008

54. Considerăm că acest caracter indispensabil al unei astfel de trimiteri, care constituie una dintre condițiile stricte pe care trebuie să le respecte exceptarea de la obligația prevăzută la articolul 25 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008, poate fi dedus cu claritate din dispozițiile relevante ale Regulamentului nr. 800/2008.

55. În această privință, articolul 3 alineatul (1) din acest regulament, intitulat „Condiții de exceptare", prevede că schemele de ajutor care îndeplinesc „toate condițiile" prevăzute în capitolul I, precum și dispozițiile relevante ale capitolului II din regulamentul menționat sunt compatibile cu piața comună și sunt exceptate de la obligația de notificare, cu condiția ca orice ajutor individual acordat în cadrul unei astfel de scheme să îndeplinească „toate condițiile" prevăzute de același regulament, iar schema să conțină „o trimitere explicită la [Regulamentul nr. 800/2008], citându-i titlul și referința de publicare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*".

56. Pe de altă parte, Regulamentul nr. 800/2008 a fost adoptat în temeiul Regulamentului nr. 994/98, care prevedea la articolul 3 alineatul (1), intitulat „Transparență și monitorizare", că, „[l]a adoptarea regulamentelor în temeiul articolului 1, Comisia va impune statelor membre norme detaliate pentru a asigura transparența și monitorizarea ajutoarelor exceptate de la obligația de notificare în conformitate cu respectivele regulamente".

57. Această dispoziție trebuie interpretată în lumina considerentului (5) al Regulamentului nr. 800/2008, potrivit căruia „[p]rezentul regulament ar trebui să scutească orice ajutor care îndeplinește *toate condițiile* relevante prevăzute de prezentul regulament, precum și orice schemă de ajutor […] Pentru a garanta transparența, precum și o monitorizare mai eficientă a ajutorului, orice măsură de ajutor individual acordată în temeiul prezentului regulament ar trebui să conțină *o trimitere expresă* la dispoziția aplicabilă din capitolul II și la legislația națională pe care se bazează ajutorul individual" (sublinierea noastră).

19 — A se vedea prin analogie Ordonanța Banco Privado Português și Massa Insolvente do Banco Privado Português/Comisia (C-93/15 P, EU:C:2015:703, punctul 67 și jurisprudența citată).

58. Această cerință trebuie interpretată de asemenea în lumina cerinței de transparență, amintită anterior, care este consacrată în special la articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 994/98. Astfel, după cum susține Comisia, o trimitere la acest regulament în cadrul unei măsuri de ajutor permite beneficiarilor și concurenților acestora să înțeleagă motivele pentru care această măsură poate fi pusă în aplicare, în condițiile în care nu a fost notificată Comisiei și nici autorizată de aceasta. Altfel spus, această trimitere permite atât Comisiei să își exercite controlul, cât și terților interesați să fie informați cu privire la măsurile de ajutor preconizate, pentru a-și putea exercita, dacă este cazul, drepturile procedurale.

59. Nu considerăm că o astfel de interpretare, care este pe deplin conformă cu modul de redactare a Regulamentului nr. 800/2008, se dovedește excesiv de formalistă.

60. Mai întâi, includerea în cadrul unei măsuri de ajutor a unei trimiteri exprese la Regulamentul nr. 800/2008 nu ridică dificultăți deosebite pentru statele membre. Această ușurință contrastează cu eventuala dificultate cu care atât Comisia, cât și terții s-ar confrunta pentru a identifica o schemă de ajutor în lipsa unei astfel de trimiteri.

61. În continuare, considerăm că transmiterea unei fișe de informații referitoare la măsura de ajutor și publicarea acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, prevăzută la articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008, nu poate remedia decât parțial lipsa trimiterii exprese la regulamentul amintit. Aceste dispoziții vizează, în opinia noastră, obiective de natură diferită, iar îndeplinirea condițiilor prevăzute de una dintre aceste dispoziții nu poate compensa nerespectarea celeilalte.

62. În cazul în care Curtea ar constata, astfel cum sugerăm, caracterul indispensabil al unei trimiteri exprese la Regulamentul nr. 800/2008 în cadrul măsurii de ajutor, nu ar fi necesar să se procedeze la examinarea celorlalte aspecte ale primei întrebări preliminare, nici a celei de a doua și a celei de a treia întrebări care ne-au fost adresate.

63. Pentru cazul contrar, examinăm în continuare celelalte aspecte.

2. Cerința transmiterii unei fișe de informații referitoare la măsura de ajutor în temeiul articolului 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008

64. Transmiterea către Comisie a unei fișe a măsurii de ajutor, în conformitate cu cerințele prevăzute la articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008, în termen de 20 de zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a schemei de ajutoare prezintă, în opinia noastră, o importanță deosebită pentru a permite Comisiei să efectueze un control eficient și rapid al respectării condițiilor de exceptare de către statul membru în cauză.

65. Aceasta este, în mod incontestabil, o condiție privind eficacitatea exceptării de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) TFUE.

66. Fiind o condiție prevăzută în capitolul I din Regulamentul nr. 800/2008, nerespectarea acesteia implică ineficacitatea exceptării solicitate. În cazul în care această neregulă este remediată tardiv, astfel cum pare să fi fost situația în cauza principală, considerăm că exceptarea solicitată nu ar putea fi aplicabilă decât în viitor, mai precis în perioada ulterioară regularizării – și anume cea cuprinsă între luna februarie și luna decembrie 2011 [20] –, și nu pentru perioada anterioară acesteia.

20 — Dacă, astfel cum a arătat instanța de trimitere, comunicarea fișei de informații a avut loc la 7 februarie 2011, se poate considera în mod legitim că întreaga lună februarie 2011 intră sub incidența exceptării, întrucât statul membru în cauză dispune, în temeiul articolului 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008, de un termen de 20 de zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a schemei de ajutoare pentru a transmite Comisiei o fișă de informații privind măsura de ajutor. Menționăm că reducerea impozitului energetic pentru o singură lună pare posibilă în temeiul dreptului austriac, astfel cum reiese din decizia Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă) din 19 martie 2013 (a se vedea punctul 19 din prezentele concluzii).

3. Cerința indicării unei adrese internet care să confere acces direct la textul integral al măsurii de ajutor

67. În conformitate cu articolul 9 alineatul (2) prima teză din Regulamentul nr. 800/2008, statul membru este obligat să publice pe internet textul integral al măsurii de ajutor respective. Potrivit articolului 9 alineatul (2) a treia teză din Regulamentul nr. 800/2008, statul membru în cauză se asigură, în plus, că textul integral al acestei măsuri poate fi consultat atâta vreme cât aceasta este în vigoare. În speță, instanța de trimitere a arătat că Republica Austria nu s-a conformat în toate privințele acestor obligații.

68. În ceea ce privește articolul 9 alineatul (2) a patra teză din Regulamentul nr. 800/2008, care impune ca fișa de informații furnizată de statul membru să conțină o adresă internet unde „poate fi consultat direct textul integral al măsurii de ajutor", instanța de trimitere a arătat că adresa internet comunicată Comisiei, care se regăsește în fișa publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, este imposibil de accesat.

69. Astfel cum am amintit anterior, articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008 impune statelor membre să respecte toate condițiile prevăzute în capitolul I din acesta. Aceasta este situația cu atât mai mult cu cât sunt în discuție dispoziții care răspund dorinței legiuitorului de a asigura transparența și securitatea juridică în procesul de examinare a măsurilor de ajutor.

70. Considerăm că respectarea obligațiilor care decurg de la articolul 9 din Regulamentul nr. 800/2008 se impune cu aceeași strictețe precum cea care privește trimiterea expresă la regulamentul menționat. A decide altfel ar însemna, în opinia noastră, instituirea unei ierarhii între diferitele condiții, în special de natură formală, impuse statelor membre în temeiul regulamentului de exceptare.

71. Considerăm însă că cerințele privind transparența sunt îndeplinite atunci când, în pofida nefuncționării adresei internet furnizate în fișa prevăzută la articolul 9 din Regulamentul nr. 800/2008, nefuncționare care își poate avea originea într-o defecțiune de ordin tehnic, se dovedește în mod clar că, ținând seama de informațiile comunicate prin fișa furnizată Comisiei în conformitate cu această dispoziție, textul integral al reglementării naționale în litigiu putea fi consultat cu ușurință atât de către serviciile Comisiei, cât și de eventualii terți interesați.

72. Trebuie însă subliniat, în continuarea celor precizate recent, că nerespectarea uneia dintre condițiile impuse prin Regulamentul nr. 800/2008 nu poate fi în niciun caz compensată de eventuala respectare a unei alte condiții.

C – *Cu privire la a doua întrebare: cerința de fond, prevăzută la articolul 25 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008, privind existența unei scheme de ajutoare „de mediu"*

73. Cea de a doua întrebare preliminară invită Curtea să precizeze condițiile de fond care trebuie respectate pentru a beneficia de exceptarea de la notificare prevăzută la articolul 25 din acest regulament. Astfel, instanța de trimitere ridică problema dacă acordarea unei exceptări în temeiul articolului 25 din Regulamentul nr. 800/2008 presupune, pe lângă respectarea condițiilor prevăzute de această dispoziție, să se demonstreze că schema națională de reducere a taxelor de mediu contribuie efectiv la protecția mediului.

74. În speță există două puncte de vedere opuse.

75. Potrivit guvernelor austriac și eston, precum și Comisiei, pentru a se putea acorda o exceptare, este suficient ca o măsură de ajutor să îndeplinească condițiile enumerate în mod expres la acest articol, și anume condițiile prevăzute de Directiva 2003/96, condiția potrivit căreia beneficiarii reducerii fiscale plătesc cel puțin nivelul minim de impozitare comunitară prevăzut de această directivă și condiția potrivit căreia astfel de reduceri se acordă pentru perioade de maximum 10 ani.

76. În schimb, Dilly's Wellnesshotel susține că ajutoarele sub forma unor reduceri ale taxelor de mediu trebuie să constituie în egală măsură ajutoare pentru „protecția mediului" în sensul articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008, care prevede o definiție în acest sens.

77. Dacă se ține seama în special de anumite concluzii ale jurisprudenței anterioare adoptării Regulamentului nr. 800/2008 [21], îndoielile instanței de trimitere cu privire la aspectul dacă măsurile de reducere a impozitelor în litigiu sunt efectiv destinate ameliorării protecției mediului sunt ușor de înțeles. La prima vedere, sunt dificil de înțeles motivele pentru care aceste măsuri contribuie la reducerea prejudiciilor aduse mediului, la prevenirea acestor prejudicii sau la o utilizare eficientă a resurselor naturale.

78. Cu toate acestea, o interpretare literală, sistemică și teleologică a articolului 25 din Regulamentul nr. 800/2008 ne conduce la o preferință netă pentru punctul de vedere exprimat de majoritatea părților interveniente.

79. Dintr-o perspectivă literală, se constată că articolul 25 din Regulamentul nr. 800/2008 prevede doar trei condiții pentru ca o măsură de ajutor să poată fi exceptată, și anume respectarea cerințelor prevăzute de Directiva 2003/96, cerința unui nivel minim de impozitare și acordarea reducerilor fiscale pentru o perioadă de maximum 10 ani.

80. Această dispoziție se limitează la o simplă referire la scheme de ajutoare „de mediu" și nu face nicio trimitere la definiția ajutoarelor cuprinsă la articolul 17 alineatul (1) din regulamentul menționat. Articolul 25 din acest regulament este legat în mod expres de respectarea condițiilor prevăzute de Directiva 2003/96. Considerentul (31) al Regulamentului nr. 800/2008 indică, în această privință, că „[r]educerile taxelor de mediu care îndeplinesc condițiile prevăzute de Directiva 2003/96/CE […] și care fac obiectul prezentului regulament ar trebui considerate ca având efect stimulativ ținând seama de faptul că aceste rate reduse contribuie cel puțin indirect la îmbunătățirea protecției mediului prin faptul că permit adoptarea sau continuarea sistemului fiscal general în cauză, stimulând astfel întreprinderile supuse taxei de mediu să reducă nivelul de poluare".

81. Dintr-o perspectivă teleologică și sistemică, reiese că articolul 25 din Regulamentul nr. 800/2008, intitulat „Ajutor sub forma unor reduceri ale taxelor de mediu", privește taxele de mediu care sunt armonizate de Directiva 2003/96 [22], diferențiindu-se astfel de articolele 17-20 din acest regulament, care prevăd condiții suplimentare legate de protecția mediului.

82. Astfel, după cum reiese din preambulul său [a se vedea în special considerentele (6), (7) și (12) ale acesteia], această directivă are în vedere obiective de protecție a mediului. În condițiile în care directiva menționată, care ține ea însăși seama de obiective de protecție a mediului, constituie temeiul armonizării impozitelor energetice, aceste impozite intră sub incidența noțiunii de taxe de mediu.

21 — A se vedea Hotărârea Adria-Wien Pipeline și Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke (C-143/99, EU:C:2001:598), în care s-a ajuns la concluzia că acordarea unor condiții avantajoase sectorului întreprinderilor producătoare de bunuri corporale era destinată mai mult menținerii competitivității în acest sector decât motivată de considerații de ordin ecologic.

22 — A se vedea în această privință Hotărârea Austria/Comisia (T-251/11, EU:T:2014:1060, punctul 202).

83. Cu alte cuvinte, schemele de ajutor care sunt considerate conforme cu articolul 25 – mai exact, care respectă 1) cerințele prevăzute de Directiva 2003/96; 2) nivelul minim de impozitare și 3) limita de 10 ani – țin seama în mod indirect de obiectivele de protecție a mediului și trebuie calificate drept taxe de mediu.

84. În ceea ce privește, mai precis, astfel cum este cazul în speță, reducerea taxelor de mediu, considerentul (31) al Regulamentului nr. 800/2008 arată că aceasta are un „efect stimulativ ținând seama de faptul că aceste rate reduse contribuie cel puțin indirect la îmbunătățirea protecției mediului prin faptul că permit adoptarea sau continuarea sistemului fiscal general în cauză, stimulând astfel întreprinderile supuse taxei de mediu să reducă nivelul de poluare".

85. Astfel se justifică, de altfel, trimiterea pe care articolul 25 din Regulamentul nr. 800/2008 o face la respectarea nivelului minim de impozitare comunitară prevăzut de Directiva 2003/96.

86. Reiese, astfel, din economia Regulamentului nr. 800/2008 că un mecanism de reducere a impozitului energetic care respectă nivelul minim de impozitare prevăzut de Directiva 2003/96 poate intra în domeniul de aplicare al măsurilor prevăzute la articolul 25 din Regulamentul nr. 800/2008.

D – *Cu privire la a treia întrebare: cerința potrivit căreia măsura în litigiu nu poate fi acordată pentru o perioadă mai mare de 10 ani [articolul 25 alineatul (3) din Regulamentul nr. 800/2008] și consecințele faptului că măsura menționată nu face referire la această perioadă*

87. În cadrul unui eventual răspuns la cea de a treia întrebare, trebuie să se examineze dacă articolul 25 alineatul (3) din Regulamentul nr. 800/2008 impune ca măsura de ajutor să prevadă ea însăși în mod expres durata sa.

88. Apreciem că la această întrebare trebuie dat un răspuns negativ.

89. În conformitate cu această dispoziție, reducerile fiscale „se acordă pentru perioade de maximum zece ani". Considerentul (47) al acestui regulament arată că, la încheierea acestei perioade de 10 ani, statele membre reevaluează oportunitatea măsurilor de ajutor în cauză, fără a aduce atingere posibilității statelor membre de a adopta din nou aceste măsuri sau măsuri similare în temeiul Regulamentului nr. 800/2008 după realizarea unei astfel de reevaluări.

90. În speță, instanța de trimitere a arătat că modificarea în litigiu, mai precis articolul 4 alineatul (7) din EAVG, nu limitează în timp dreptul la reducerea taxelor de mediu și nici nu face referire la perioada menționată în declarația de exceptare.

91. Este cert că limitarea în timp a acordării măsurilor, prevăzută în mod expres de Regulamentul nr. 800/2008, interpretată în lumina considerentului (47) al acestuia și a Orientărilor comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului [23] pentru perioada 2008-2014, prezintă o importanță deosebită și are caracter obligatoriu.

92. Astfel, este consacrat faptul că, întrucât o declarație de compatibilitate cum este cea care rezultă implicit dintr-o exceptare pe categorii de ajutoare reprezintă o derogare de la principiul potrivit căruia ajutoarele de stat sunt interzise, durata acesteia trebuie să fie în mod obligatoriu limitată în timp [24]. Această cerință permite, în plus, ca aplicarea în timp a măsurilor de ajutor să fie transparentă atât pentru potențialii beneficiari ai schemei de ajutoare, cât și pentru concurenții acestora, în conformitate cu unul dintre obiectivele avute în vedere de Comisie la elaborarea normelor detaliate impuse state membrelor în temeiul regulamentelor de exceptare pe categorii de ajutoare.

23 — JO 2008, C 82, p. 1.

24 — A se vedea prin analogie Hotărârea Nuova Agricast și Cofra/Comisia (C-67/09 P, EU:C:2010:607, punctul 80).

93. Totuși, o astfel de cerință nu impune statului membru respectiv să prevadă o astfel de limitare în timp în chiar textul schemei naționale de reduceri sau de scutiri de taxele de mediu, cum este cea în discuție în cauza principală, din moment ce simpla referire la Regulamentul nr. 800/2008 – care, astfel cum am arătat anterior, are caracter obligatoriu – încadrează în timp acordarea ajutoarelor respective. Este important de subliniat, în această privință, că articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 994/98 prevede că ajutoarele exceptate de la obligația de notificare în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii de ajutoare, precum Regulamentul nr. 800/2008, sunt exceptate „pe perioada de valabilitate a respectivului regulament și pe parcursul perioadei de adaptare prevăzute la alineatele (2) și (3)".

94. Considerăm că această concluzie este, în plus, pe deplin conformă cu abordarea reținută de Curte în Hotărârea Nuova Agricast și Cofra/Comisia [25]. Fiind pusă în situația să se pronunțe cu privire la respectarea principiilor încrederii legitime și securității juridice în raport o schemă de ajutor autorizată anterior printr-o decizie a Comisiei, Curtea a decis că, datorită unei publicări de către Comisie în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* care indica data la care lua sfârșit aplicarea schemei de ajutor respective, „un operator economic prudent și avizat" putea deduce data de expirare pentru autorizarea schemei de ajutor „și în situația în care dispozițiile naționale care reglementează normele de aplicare ale schemei menționate și [anumite] acte [referitoare la aceasta] nu prevedeau în mod expres o dată de expirare [a acesteia]".

95. Prin urmare, în opinia noastră, faptul că durata maximă de 10 ani prevăzută la articolul 25 alineatul (3) din Regulamentul nr. 800/2008 nu este indicată în chiar textul schemei naționale în litigiu nu poate exclude în sine această schemă de la beneficiul exceptării pe categorii de ajutoare prevăzute de regulamentul menționat.

96. Pe lângă faptul că o astfel de cerință nu reiese din modul de redactare a articolului 25 alineatul (3) din Regulamentul nr. 800/2008, ea pare lipsită de efect practic în ceea ce privește măsurile de natură fiscală care sunt modificate periodic și care, după cunoștințele noastre, nu sunt puse în aplicare pentru o perioadă atât de lungă. Acest fapt este demonstrat de schema avută în vedere în cauza principală, care a făcut obiectul mai multor modificări și care, potrivit informațiilor cuprinse în fișa transmisă Comisiei la 7 februarie 2011, era preconizată pentru o perioadă cuprinsă între 1 februarie 2011 și 31 decembrie 2011.

IV – **Concluzie**

97. Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, propunem Curții să răspundă la întrebările adresate de Bundesfinanzgericht (Tribunalul Federal de Finanțe) după cum urmează:

„O schemă de ajutor care, cu încălcarea articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare), nu conține o trimitere la acest regulament, citându-i titlul și referința de publicare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, nu îndeplinește condițiile pentru a putea beneficia de o exceptare de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) TFUE [fostul articol 88 alineatul (3) din Tratatul CE].

O schemă de ajutor care ia forma unei reduceri a unui impozit energetic în sensul Directivei 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității, în cadrul căreia beneficiarul plătește cel puțin nivelul minim de impozitare comunitară prevăzut de directiva menționată și a cărei durată de validitate este limitată la 10 ani intră în domeniul de aplicare al articolului 25 din Regulamentul nr. 800/2008.

25 — C-67/09 P, EU:C:2010:607, punctele 71-77 și jurisprudența citată.

O schemă de ajutor care nu respectă perioada limită de acordare de 10 ani impusă la articolul 25 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 800/2008 nu îndeplinește condițiile pentru a beneficia de exceptarea prevăzută de acest regulament. O astfel de cerință nu implică în mod necesar ca această perioadă limită să fie menționată în chiar textul schemei în cauză."